

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE W KL. 3 LA

Ocena dopuszczająca:

Uczeń dysponuje niepełną wiedzą określoną w programie, ma poważne luki w wiedzy i umiejętnościach, które są przewidziane w programie nauczania:

- a. zapamiętuje wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela potrafi je odtworzyć,
- b. formułuje powierzchowne wnioski i płytkie oceny wydarzeń oraz postaci, wykazuje niewielką znajomość pojęć,
- c. zna podstawowe prawa i obowiązki obywatelskie zawarte w Konstytucji RP, potrafi z pomocą nauczyciela przedstawić wyniki własnej pracy w formie ustnej i pisemnej.
- d. rzadko bierze aktywny udział w lekcji.

Ocena dostateczna:

Uczeń wykazuje orientację w treściach zagadnień opracowanych na lekcji:

- a. opanował podstawową wiedzę określoną w programie,
- b. orientuje się w podstawowych zasadach prawa i polskiego systemu prawnego,
- c. potrafi odnaleźć podstawowe informacje zawarte w różnego rodzaju Źródłach,
- d. potrafi wypełnić druki urzędowe i sporządzić proste pisma do władz publicznych,
- e. zdobyte umiejętności stosuje tylko w sytuacjach typowych,
- f. przedstawia wyniki własnej pracy w formie ustnej i pisemnej.

Ocena dobra:

Uczeń wykazuje się szczegółową wiedzą pochodzącą ze źródeł podstawowych (lekcja, podręcznik), nabyte umiejętności próbuje stosować w sytuacjach problemowych:

- a. zna omawianą na lekcjach problematykę oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentuje,
- b. opanował wiedzę dotyczącą podstaw ustroju Polski zawartą w Konstytucji RP,
- c. orientuje się w podstawowych zasadach prawa i polskiego systemu prawnego,
- d. zajmuje stanowisko w kwestiach spornych, broni swych poglądów na forum klasy,
- e. aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- f. umie poprawnie wykorzystać wiedzę zdobytą w praktyce,
- g. wykazuje zainteresowanie omawianą tematyką,

- h. dokonuje interpretacji danych zawartych w różnorodnych źródłach dotyczących spraw publicznych i potrafi wykorzystać uzyskane tą drogą informacje do rozwiązania problemu

Ocena bardzo dobra:

Uczeń opanował pełną wiedzę w zakresie programu szkolnego i potrafi wykorzystać ją w różnych sytuacjach:

- a. wykazuje zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową dotyczącą omawianych treści,
- b. poprawnie analizuje akty prawne,
- c. korzysta z różnych źródeł (prasa, radio, telewizja, Internet) w celu poszerzania wiedzy zdobytej w szkole, czemu daje wyraz na lekcjach oraz w pracach domowych,
- d. umiejętnie stosuje posiadaną wiedzę w praktyce,
- e. wykazuje zainteresowanie omawianą tematyką, potrafi dokonać analizy różnorodnych interpretacji wydarzeń oraz uzasadnić własny sposób oceny,
- f. wykazuje dużą aktywność na zajęciach w klasie

Ocena celująca:

Uczeń dysponuje wiedzą znacznie wykraczającą poza program,

- wykazuje dużą aktywność i inicjatywę o charakterze obywatelskim na zajęciach w szkole i poza szkołą,
- uczestniczy w olimpiadach i konkursach tematycznych

Ilość godz.	Temat Główne zagadnienia	Cele lekcji	Osiągnięcia ucznia Po zakończonych lekcjach uczeń:
1	Historia prawa 1. Pojęcie prawa naturalnego. 2. Powstanie pierwszych systemów normatywnych. 3. Prawo zwyczajowe a normy prawa stanowionego. 4. Kodyfikacje prawa w przeszłości.	– Wyjaśnienie roli i znaczenia prawa w rozwoju społeczeństwa.	– wyjaśnia różnice między prawem naturalnym a stanowionym – wymienia pierwszych prawodawców

2	Współczesne systemy prawa 1. Pochodzenie współczesnych systemów prawa. 2. Podstawowe pojęcia prawne.	– Charakterystyka współczesnych systemów prawa – poznanie podstawowych pojęć prawnych.	– rozumie różnice między prawem a zwyczajem – rozumie podstawowe pojęcia prawne
1	Dziedziny, rodzaje i funkcje prawa 1. Prawo materialne i proceduralne. 2. Prawo międzynarodowe i wewnętrzne. 3. Prawo kościelne. 4. Funkcje prawa.	– Poznanie dziedzin, rodzajów i funkcji prawa.	– charakteryzuje główne dziedziny prawa – rozumie podstawowe pojęcia prawne
2	Kształtowanie się koncepcji państwa prawa 1. Pojęcie państwa prawa w poglądach filozofów. 2. Istota konstytucjonalizmu. 3. Współczesne cechy państwa prawa. 4. Zasady państwa prawa według Konstytucji RP. 5. Organy i instytucje państwa stojące na straży prawa.	– Uświadomienie uczniom, że demokratyzacja życia polityczno-społecznego jest nierozdzielnie związana z ideą państwa prawa.	– charakteryzuje cechy państwa prawa – wyszukuje w Konstytucji RP zasady państwa prawa – wymienia organy stojące na straży prawa – akceptuje rolę prawa w organizacji życia społeczno-politycznego – stosuje prawo w życiu codziennym
1	Współczesne zasady tworzenia i dostosowywania przepisów prawa 1. Dostosowywanie przepisów prawa do zmieniających się warunków społecznych. 2. Akty prawne. 3. Droga legislacyjna. 4. Organy promulgacyjne. 5. Specyfika języka aktów prawnych.	– Kształtowanie przekonania, że uregulowania prawne nie są czymś stałym, lecz zmieniają się pod wpływem rozwoju społecznego.	– zna źródła współczesnego prawa – rozumie hierarchiczność aktów prawnych – wymienia rodzaje aktów prawnych – odszukuje dowolne akty prawne
1	Kultura prawna społeczeństwa 1. Sposoby wyszukiwania przepisów prawa. 2. Świadomość prawna obywateli.	– Refleksja nad znaną sentencją łacińską „nieznajomość prawa szkodzi”.	– stosuje prawo w życiu codziennym – odszukuje dowolne akty prawne
1	Trzy generacje praw człowieka 1. Początki idei praw człowieka. 2. Katalog praw człowieka. 3. Gwarancje ogólne dla praw i wolności człowieka	– Upowszechnienie idei i katalogu praw człowieka.	– wie, że prawa człowieka są powszechne, nienaruszalne i niezbywalne – charakteryzuje trzy generacje praw człowieka
1	Przestrzeganie praw człowieka we współczesnym świecie 1. Dokumenty międzynarodowe w systemie przestrzegania	– Zapoznanie z podstawowymi dokumentami	– zna dokumenty, w których zostały zapisane jago prawa

	<p>praw człowieka. Systemy ochrony praw człowieka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uniwersalny, • regionalny, • krajowy. <p>2. Dopuszczalne ograniczenia praw i wolności człowieka.</p> <p>3. Przyczyny łamania praw człowieka we współczesnym świecie.</p>	międzynarodowymi dotyczącymi ochrony praw człowieka.	– wskazuje przykłady łamania praw człowieka we współczesnym świecie
2	<p>Obrona praw człowieka – procedura złożenia skargi</p> <p>1. Przykłady spraw rozpatrywanych przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu.</p> <p>2. Procedura złożenia skargi.</p> <p>3. Rola organizacji pozarządowych w obronie praw człowieka.</p>	<p>– Przekonanie uczniów o konieczności egzekwowania swoich praw.</p> <p>– Poznanie procedury złożenia skargi.</p> <p>– Kształtowanie umiejętności formułowania pisma o charakterze prawnym.</p> <p>– Wyszukiwanie argumentacji prawnej na poparcie swego stanowiska.</p>	<p>– zna procedurę złożenia skargi</p> <p>– formułuje pisma o charakterze prawnym</p>
2	<p>Rozprawa przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka w Strasburgu.</p> <p>Utrwalenie materiału</p> <p>1. Omówienie procedury postępowania przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka w Strasburgu oraz przypadku Denktasz – Mladenow przeciwko Rządowi Bułgarii.</p> <p>2. Oskarżenie Rządu Bułgarii o łamanie praw człowieka.</p> <p>3. Odrzucenie przez przedstawiciela Rządu Bułgarii zarzutów. Orzeczenie ETPCz.</p>	<p>– Utrwalenie problematyki związanej z ochroną praw człowieka.</p> <p>– Wyszukiwanie i rozumienie przepisów prawa.</p> <p>– Umiejętność formułowania argumentów dla poparcia własnego stanowiska.</p>	<p>– jest przekonany o „konieczności” egzekwowania swoich praw</p> <p>– wyszukuje i rozumie przepisy prawa</p> <p>– doskonali się w pracy w grupach zadaniowych</p>
1	<p>Próby jednoczenia Europy w przeszłości</p> <p>1. Pojęcie Europy.</p> <p>2. Inicjatywy zjednoczeniowe do początków XX w.</p>	– Przypomnienie i utrwalenie działań podejmowanych w przeszłości, mających na celu zjednoczenie Europy.	<p>– wyjaśnia pojęcie Europy</p> <p>– zna przykłady jednoczenia kontynentu w przeszłości</p>
1	<p>Powstanie Rady Europy</p> <p>1. Rozwój idei integracyjnych w XX w.</p> <p>2. Twórcy wspólnej Europy.</p> <p>3. Powstanie i działalność Rady Europy.</p>	<p>– Omówienie ewolucji idei integracji europejskiej.</p> <p>– Poznanie postaci „twórców” zjednoczonej Europy.</p>	<p>– charakteryzuje koncepcje zjednoczenia Europy</p> <p>– zna twórców wspólnej Europy</p> <p>– wyjaśnia genezę i działalność Rady Europy</p>
2	<p>Geneza i rozwój Wspólnot Europejskich</p> <p>1. Wzrost napięć między Wschodem a Zachodem po 1945 r.</p> <p>2. Pozytywny przykład integracji państw Beneluksu.</p>	– Zapoznanie z genezą i funkcjonowaniem EWWiS, EWG, Euratomu oraz Unii Europejskiej.	– docenia intencje, jakie kierowały Monnetem i Schumanem, kiedy zgłaszali swoje plany integracyjne

	<p>3. Idee Jeana Monneta i Plan Roberta Schumana.</p> <p>4. Powstanie EWWiS.</p> <p>5. Traktaty rzymskie oraz powołanie EWG i Euratomu.</p> <p>6. Etapy integracji gospodarczej i walutowej.</p> <p>7. Traktat z Maastricht i powstanie Unii Europejskiej.</p>		<p>– zna okoliczności powstania EWWiS</p> <p>– charakteryzuje kolejne etapy integracji europejskiej</p>
1	<p>Instytucje i organy europejskie</p> <p>1. Najważniejsze organy Unii Europejskiej.</p> <p>2. Przebieg obrad Komisji Europejskiej.</p>	<p>– Zapoznanie z funkcjonowaniem organów unijnych oraz podejmowaniem przez nie decyzji.</p>	<p>– zna problematykę związaną z integracją europejską,</p> <p>– zna najważniejsze organy Unii Europejskiej</p> <p>– skutecznie prowadzi negocjacje</p> <p>– formułuje argumenty dla poparcia własnego stanowiska</p>
1	<p>Unia Europejska na przełomie XX i XXI w.</p> <p>1. Problemy wewnętrzne UE.</p> <p>2. Proces rozszerzania UE na Wschód.</p>	<p>– Uświadomienie złożoności procesów integracyjnych.</p>	<p>– interesuje się propozycjami dotyczącymi reformy instytucji unijnych</p>
1	<p>Polska w Europie na przestrzeni wieków</p> <p>1. Polska wśród państw chrześcijańskiej Europy.</p> <p>2. Państwo tolerancji religijnej.</p> <p>3. Polska tarczą i przedmurzem chrześcijaństwa.</p> <p>4. Sprawa polska w XIX w.</p> <p>5. Niepokorny naród w XX w.</p>	<p>– Przypomnienie i utrwalenie wiedzy dotyczącej stosunków Polski z Europą.</p>	<p>– omawia udział Polaków w historii Europy</p>
1	<p>Polska na drodze do Unii Europejskiej</p> <p>1. Nawiązanie stosunków dyplomatycznych.</p> <p>2. Zawarcie układu stowarzyszeniowego.</p> <p>3. Złożenie wniosku o przystąpienie oraz rozpoczęcie i przebieg negocjacji.</p> <p>4. Korzyści i koszty przystąpienia Polski do UE.</p>	<p>– Omówienie procesu stowarzyszenia i negocjacji akcesyjnych Polski z UE.</p>	<p>– omawia etapy kontaktów Polski ze Wspólnotami (UE)</p> <p>– interesuje się przebiegiem negocjacji akcesyjnych</p> <p>– wykazuje walory zjednoczenia z UE</p>
2	<p>Ład międzynarodowy</p> <p>1. Ład międzynarodowy.</p> <p>2. Czynniki kształtujące stosunki międzynarodowe.</p> <p>3. Uczestnicy stosunków międzynarodowych.</p> <p>4. Wybrane organizacje międzynarodowe.</p>	<p>– Analizowanie czynników kształtujących stosunki międzynarodowe.</p> <p>– Przedstawianie organizacji międzynarodowych.</p>	<p>– rozumie pojęcia „ład międzynarodowy”, „organizacja międzynarodowa”</p> <p>–</p> <p>– charakteryzuje działalność ONZ</p>
3	<p>Problemy współczesnego świata</p> <p>1. Polityczne linie podziału współczesnego świata.</p> <p>2. Integracja i dezintegracja w kontaktach międzynarodowych.</p>	<p>– Scharakteryzowanie procesów integracyjnych i dezintegracyjnych w stosunkach</p>	<p>– rozumie polityczne linie podziału współczesnego świata</p> <p>– charakteryzuje procesy integracyjne</p>

<p>3. Konflikty międzynarodowe:</p> <p>a) spór–konflikt–wojna,</p> <p>b) przyczyny konfliktów międzynarodowych,</p> <p>c) pokojowe rozwiązywanie sporów i konfliktów międzynarodowych,</p> <p>d) wybrane konflikty międzynarodowe 1990-2001.</p> <p>4. Terroryzm.</p>	<p>międzynarodowych.</p> <p>– Analizowanie sposobów pokojowego rozwiązywania sporów i konfliktów międzynarodowych.</p>	<p>– charakteryzuje procesy dezintegracyjne</p> <p>– analizuje pojęcia: spór, konflikt, wojna</p> <p>– przedstawia przyczyny konfliktów międzynarodowych</p> <p>– charakteryzuje wybrane konflikty międzynarodowe</p> <p>– analizuje zjawisko terroryzmu</p>
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Plan wynikowy z wymaganiami edukacyjnymi przedmiotu *wiedza o społeczeństwie* w zakresie podstawowym dla klasy 1 LO na podstawie programu „Odkrywamy na nowo” – zakres podstawowy. Operon

Dział	Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
		Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
1. Rzeczpospolita Polska jako demokratyczne państwo prawne	1.-2. (1.1. – 1.2) Rzeczpospolita jako demokratyczne państwo prawne.	– zna podstawy ustroju Rzeczypospolitej	– omawia zasady ustroju zawarte w konstytucji	– rozróżnia władzę ustawodawczą, wykonawczą, sądowniczą i terytorialną w Rzeczypospolitej	– ocenia realizację zasad praworządności w Polsce	– analizuje podstawy prawne ustroju Rzeczypospolitej, określa wady i zalety konstytucji
2. Młody obywatel w urzędzie	3. (2.1) Obywatelstwo polskie i unijne.	– wyjaśnia pojęcie obywatelstwa	– zna dokumenty, które regulują kwestie prawne obywatelstwa – omawia zasady nabywania obywatelstwa	– porównuje prawa obywatela w Rzeczypospolitej i UE	– analizuje zasady nabywania obywatelstwa polskiego i unijnego	– uzasadnia swoją opinię na temat nieakceptowania przez Polskę prawa do podwójnego obywatelstwa
	4. (2.2) Uzyskiwanie podstawowych dokumentów.	– wie, jak uzyskać podstawowe dokumenty: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy	– wyjaśnia podstawowe pojęcia związane z tematem: obowiązek meldunkowy, dowód rejestracyjny, paszport, faktura VAT	– potrafi wypełnić wnioski o wydanie podstawowych dokumentów	– analizuje dane dotyczące PESEL – omawia różnice przy rejestracji różnych pojazdów	– uzasadnia konieczność posiadania świadectwa homologacji dla danego typu samochodu
	5. (2.3) Udział obywatela w wyborach i referendach.	– zna formy udziału obywateli w życiu publicznym	– omawia czynne i bierne prawo wyborcze	– porównuje wybory na Prezydenta RP, do Parlamentu, samorządów terytorialnych i Parlamentu Europejskiego	– potrafi przedstawić system wyborczy w Rzeczypospolitej	– analizuje przyczyny niskiej frekwencji obywateli w wyborach i referendach
	6. (2.4)	– wie, co to jest	– omawia prawo	– rozróżnia	– analizuje powody	– ocenia problem

